

**Dahiliye memurlarının tahdidi sinlerine dair 1/23 numaralı
kanun lâiyhası ve Dahiliye ve Bütçe encümenleri
mazbataları**

T. C.

Başvekâlet

Muamelât müdürlüğü

Sayı: 6/422

28 - II - 1932

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Dahiliye memurlarının tahdidi sinlerine dair Dahiliye vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 20 - II - 1932 tarihli içtimarında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte takdim olunmuştur.

Muktazasının ifasına müsaade buyurulmasını rica ederim efendim.

Başvekil

İsmet

Esbabı mucibe lâiyhası

İdare âmirliği dimağ ve vücut sağlamlığını iyi bir görgüyü ve bilgiyi istilzam eden zahmetli, mesuliyetli bir ihtisas meselesidir.

Bu mesleğin müfettişlik, kaymakamlık, polis ve nahiye müdürlüğü gibi hareket ve faaliyeti istilzam eden kısmında rükûp ve nüzule muktedir bulunmayanların muvaffakiyetleri memul bulunmadığından sinleri muayyen hadlere vâsıl olanların rızalarına bakılmaksızın tekaüt edilmeleri pek zaruridir. Ancak bunlardan istisnâ olarak zindegisini muhafaza edenlerin istihdamlarına devam edebilmek için vekâlet tekaüde sevk hususunda tahyir edilmiştir.

Nahiye müdürleri, kaymakamlar, polis müdürleri, mülkiye müfettişleri için konulan azamî sin kendilerinden alınacak randıman için en azamî bir haddir. Bu hadlere vâsıl olan idare âmirlerinden ve mülkiye müfettişlerinden hizmet ve istifade beklemek imkân haricinde olduğu gibi bulunduğu derece ve sınıfların da icap ettirdiği ehliyeti ve zindegiyi tamamen kaybetmiş sayılırlar. Binaenaleyh nahiye müdürleri için azamî sin 50, kaymakamlar için 56, mülkiye müfettişleri için 58 olarak tesbit edilmiştir.

Valiler bu tertibe ithal edilmemiştir. Zira 1851 numaralı kanunun 3 üncü maddesi valilerin her yaşta İcra Vekilleri Heyeti kararile tekaüt edilebileceklerini tayin ve tasrih etmiştir.

Kanunda tayin edilen sinlere vâsıl olanların tekaütlüklerinde tekaü maaşları için mülki ve askerî tekaüt kanunu hükümleri esas ittihaz edilmiş ve bir maddei kanuniye ilâve edilmiştir.

Dahiliye encümeni mazbatası

T. M. M. M.

Dahiliye encümeni

Karar No. 19

Esas No. 1/243

31 - III - 1932

Yüksek Reisliğe

Dahiliye memurlarının tahdidi sinlerine dair Dahiliye vekâletince hazırlanıp İcra Vekilleri Heyetinin 20 - II - 1932 tarihli içtimarında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihasının esbabı mucibesile birlikte gönderildiğini mübeyyin Başvekâleti celilenin encümenimize havale buyurulan 28 - II - 1932 tarih ve 6/422 numaralı tezkeresi ve merbutatı mütalea ve müzakere olundu.

Hükûmetin esbabı mucibe lâyihasında: (İdare âmirliğinin dimağ ve vücut sağlamlığını, iyi bir görgüyü ve bilgiyi istilzam eden zahmetli ve mesuliyetli bir ihtisas meselesi olduğu ve bu meslekin müfettişlik, kaymakamlık, polis ve nahiye müdürlüğü gibi hareket ve faaliyete ihtiyaç gösteren kısımlarında rükûp ve nüzule muktedir bulunmayanların muvaffakiyetleri memul bulunmadığı beyanile yaşları muayyen hadlere vâsıl olanların tekaütlerinin icrası zarureti dermeyeran edilmekte ve bu sınıflarda muayyen yaş ikmal etmelerine rağmen vücutları hizmetlerinin istilzam eylediği hareket ve faaliyeti tatmin edecek hali zindeğinde bulunanların daha bir müddet devamı memuriyetleri kabul edilmektedir.

Valiler 1851 numaralı kanunun 3 üncü maddesi mucibince her yaşta tekaüde sevkolunabileceklerine mebni işbu kanuna onlar hakkında hüküm konmadığı zikrolunmaktadır).

Memleketin her tarafında ve bilhassa köyler arasında hasta olmayan her yaşta her kimsenin seyrü seyahatini mümkün kılacak nakil vasıtalarının mürür ve uburuna müsait yollar bulunmamasına binaen vazifeleri her zaman köylerde devir, teftiş, takip yapmak olan kaymakam ve nahiye müdürlerinin bu meşakkatli işleri ifa edebilmesi için zinde ve mukavemetli bir halde bulunmalar, Devlet umur ve vezaifinin bihakkın icrası ve halk hukukunun ve memleket asayişinin temini noktai nazarından elzem olduğuna ve mülkiye müfettişlerinin de ekseriya köylere gidip tahkikat ve teftişat yapmak mecburiyetinde bulunduğuna binaen bu sınıflarda bulunanların muayyen bir yaş haddine tâbi tutulmasını encümenimiz de ittihazi lâzım zarurî bir tedbir olarak telâkki eylemiştir.

Şehir ve kasabalar asayişinin ve âmme selâmetinin doğrudan doğruya veya maiyetindeki unsurları geceli gündüzlü murakabe suretile temin vazifesile mükellef bulunan polis müdürleri hakkında işbu tedbirin lüzumu ise varestei arz ve izahtr.

Ancak sırf idare makinesinin selâmeti devri namına ittihaz olunan bu zarurî tedbir yüzünden bu sınıflarda bulunan memurların diğer bir kısım Devlet memurlarına nazaran çok fazla müteessir olmaması mülâhazasile Hükûmetçe teklif olunan yaş hadleri tezyit edilmiştir.

Müfettişler, kaymakamlar, polis müdürleri tedbirin hikmeti ittihazi noktai nazarından aynı hal ve vaziyette bulduklarından bunlar hakkındaki hükümlerin de tevhide muvafık görülmüştür.

Valiler hakkındaki hüküm, vilâyet idaresi kanununun bazı maddelerini muaddil 26 temmuz 1931 tarih ve 1851 numaralı kanunun üçüncü maddesinde musarrah olduğundan ve bu hükmün tebdiline de bir zaruret görülmediğinden onlar hakkında işbu lâyihaya bir şey dercedilmemiştir.

Tekaüt maaşlarının sureti hesabına ait madde işbu tedbirin tabii bir neticesi olduğundan aynen kabul olunmuştur.

Maruzatı mebsutaya binaen tadilen kabul edilen lâyihai kanuniyenin Yüksek Reisliğe takdimine 29 - III - 1932 tarihinde karar verilmiştir.

Da. E. Reisi	Reis V.	M. M. Na.	Kâ.	Aza	Aza
Tekirdağ	Tekirdağ	Çanakkale	Muş	Rize	Adana
Cemil	M. Faik	Şükrü	Hasan Reşit	Atıf	Ali Münif

Aza Çorum <i>İ. Kemal</i>	Aza Ordu <i>Ahmet İhsan</i>	Aza Ordu <i>İsmail</i>	Aza Kars <i>Baha Tali</i>	Aza Amasya <i>Esat</i>	Aza Elâziz <i>Hüseyin</i>
Aza Malatya <i>Vasıf</i>	Aza Zonguldak <i>Rifat</i>				

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
M. No. 100
Esas No. 1/243

19 - IV - 1933

Yüksek Reisliğe

Dahiliye memurlarının tahdidi sinlerine dair olup Dahiliye encümeni mazbatasile birlikte encümenimize havale buyurulan kanun lâyihası Dahiliye vekili Beyin huzurile tetkik ve müzakere olundu.

Alınan izahata göre encümenimiz dahi lâyihayı Dahiliye encümeninin tadilatı dairesinde kabul eylemiştir. Umumî heyetin yüksek tasvibine arz olunur.

Reis Gümüşane <i>H. Fehmi</i>	Rs. V. Konya <i>K. Hüsnü</i>	Çorum <i>Mustafa</i>	Edirne <i>Faik</i>	Isparta <i>Mükerrem</i>	Kayseri <i>A. Hilmi</i>	Manisa <i>M. Turgut</i>
Niğde <i>Faik</i>	Sıvas <i>M. Remzi</i>					

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Dahiliye memurlarının tahdidî sinlerine dair kanun lâyihası

1 — İdare rüesasından nahiye müdürleri, kaymakamlar ile polis müdürleri ve mülkiye müfettişlerinden sinleri aşağıdaki maddede muharrer hadlere vâsıl olanlar rızalarına bakılmaksızın tekaüde sevkolunabilirler.

2 — Nahiyeye müdürleri için azamî sin elli, birinci sınıf kaymakamlar için azamî sin elli altı, ikinci sınıf kaymakamlar için 54, üçüncü sınıflar için 52, birinci sınıf polis müdürleri için azamî sin 56, ikinci sınıf polis müdürleri için 54, üçüncü sınıf polis müdürleri için 52, başmüfettişler için 58, birinci sınıf müfettişler için 56, ikinci sınıf müfettişler için 54, üçüncü sınıf müfettişler için 52 olarak tesbit edilmiştir.

3 — İşbu kanun mucibince tekaüt edilmesi icap eden dahiliye memurlarının tekaüt maaşları mülkî ve askerî tekaüt kanununun 26 nci maddesi hükmüne tâbidir.

4 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

5 — Bu kanunun icrasına Dahiliye vekili memurdur.

20 - II - 1932

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.	Da. V.
<i>İsmet</i>	<i>Yusuf Kemal</i>	<i>Zekâî</i>	<i>Ş. Kaya</i>
Ha. V. V.	Mal. V.	Mf. V.	
<i>Ş. Kaya</i>	<i>M. Abdülhalik</i>	<i>Esat</i>	
Na. V.	İk. V.	S. İ. M. V. V.	
<i>Hilmi</i>	<i>M. Şeref</i>	<i>M. Abdülhalik</i>	
G. İ. V.	Zr. V.		
<i>Ali Rana</i>	<i>Muhlis</i>		

DAHİLİYE ENCÜMENİNİN TADİLİ

Dahiliye memurlarından bir kısmının tahdidî sinlerine dair kanun lâyihası

MADDE 1 — Nahiyeye müdürleri, kaymakamlar ile polis müdürleri ve mülkiye müfettişleri aşağıdaki maddede yazılan yaşları bitirince tekaüt olunurlar.

MADDE 2 — Nahiyeye müdürleri için sin haddi (55) birinci sınıf kaymakam, mülkiye müfettiş ve polis müdürleri için (60) ikinci sınıf kaymakam, mülkiye müfettiş ve polis müdürleri için (58) üçüncü sınıf kaymakam ve mülkiye müfettiş ve polis müdürleri için (56) dır.

Bunlardan hizmetlerinin devamında faide olduğu mafevklerinin vereceği ve Dahiliye vekâletinin kabul eyleyeceği sicil ile anlaşılmalara İcra Vekilleri Heyetinin kararla daha beş seneye kadar istihdam edilebilirler.

MADDE 3 — İşbu kanun mucibince tekaüt edilmesi icap eden dahiliye memurlarının tekaüt maaşları mülkî ve askerî tekaüt kanununun 26 nci maddesi hükmüne tâbidir.

MADDE 4 — Bu kanun 29 birinci teşrin 1933 tarihinden muteberdir.

MADDE 5 — Bu kanunun icrasına Dahiliye vekili memurdur.